

MUHASEBE TARİHİ DERGİLERİNDE YAYINLANAN ÇALIŞMALAR ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR ARAŞTIRMA*

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi : 14.06.2023
Kabul Tarihi : 31.10.2023
Türü : Araştırma Makalesi
DOI Numarası : 10.55322/mbakis.1314825

Uzm. Öğr. Şerife DEMİRBİLEK BAYKUŞ**
Doç. Dr. Neriman YALÇIN***

Bibliyografik Bilgiler

Demirbilek Baykuş, Ş., & Yalçın, N. (2024). "Muhasebe Tarihi Dergilerinde Yayınlanan Çalışmalar Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma" *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi* (Yıl: 2024, Sayı : 71, Sayfa : 167-186) <https://doi.org/10.55322/mbakis.1314825>

ÖZ

Bu araştırma, özellikle 1970'lerin başından itibaren muhasebe tarihi alanında kilit kaynaklar olarak hizmet veren muhasebe tarihi dergilerinin evrimini ve önemini aydınlatmaktadır. Ana hedef, globalde üç öne çıkan muhasebe tarihi dergisi ile Türkiye'den önemli bir dergideki makalelerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmektir. Bu amaçla, seçilen dergilerde 1974-2021 yılları arasında yayımlanan ve 2.968 başlık içeriğinin %53'ünü temsil eden 1.562 makaleyi titizlikle analiz edilmiştir. Analitik yaklaşımımız, makale türünü, konu yazarlığı bağlamını, anahtar kelimeleri ve makalelerin coğrafi ve zaman kapsamalarını dikkate alarak, detaylı bir içerik analizi için MAXQDA nitel araştırma programını kullanmaktadır. İlk gözlemler, yayımlanan makalelerde arşiv araştırmasının baskın bir eğilim olduğunu ortaya koymuştur. Ancak modern yol, sadece teknik muhasebe uygulamalarından daha derinlemesine, muhasebe tarihi ile iç içe konuların keşfine doğru bir değişikliği işaret etmektedir.

* Bu çalışma Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalında hazırlanmış olan yüksek lisans tezinden türetilmiştir. Ayrıca araştırma, Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından 22303002 numaralı Bilimsel Araştırma Projesi ile desteklenmiştir.

** MEB, serifedemirbilek66@gmail.com, Orcid ID: 0000-0002- 1176-5485,

*** Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, İşletme Fakültesi, nerimanyalcin@atu.edu.tr, Orcid ID: 0000-0002-2196-4779-5305150709

Bulgularımızın dikkat çeken bir yönü, özellikle araştırmacılar arasında işbirliğini teşvik ederek ve kadın yazarların katkılarını artırarak alandaki çeşitliliğin potansiyel olarak artabileceğidir. Bilimsel araştırmalarda seçilen anahtar kelimelerin özünün, muhasebe tarihiyle ilgili olması gerektiğini vurgulayarak görünürlüğü artırmada kilit bir rol oynadığına dikkat çekilmektedir. Ayrıca, araştırma perspektifinin daha geniş bir coğrafi bakış açısından faydalanabileceği ve genişletilmiş zaman çerçeveleriyle zenginleşebileceği sonucuna varılmıştır. Toplu olarak, sonuçlarımız muhasebe tarihi alanının tartışılmaz önemini ve evrilen dinamiklerini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe tarihi, bibliyometrik analiz, muhasebe tarihi dergileri

Jel Kodları: M40, M41

A COMPARATIVE RESEARCH ON STUDIES PUBLISHED IN JOURNALS OF ACCOUNTING HISTORY

ABSTRACT

This research illuminates the evolution and importance of accounting history journals, which have served as key sources in accounting history, especially since the early 1970s. The main goal is to carry out a bibliometric analysis of articles in three prominent global accounting history journals and an important journal from Turkey. For this purpose, 1,562 articles published in the selected journals between 1974 and 2021, representing 53% of the content of 2,968 titles, were meticulously analyzed. Our analytical approach uses the MAXQDA qualitative research program for a detailed content analysis, considering the article type, topic authorship context, keywords, and geographical and time scope of the articles. Initial observations reveal that archival research is a dominant trend in published articles. However, the modern path marks a change from merely technical accounting practices to a more in-depth exploration of topics intertwined with accounting history. One notable aspect of our findings is that diversity in the field could be increased, especially by encouraging collaboration among researchers and increasing the contributions of female authors. It is emphasized that the essence of the keywords chosen in scientific research should be related to the history of accounting and that they play a key role in increasing visibility. It is also concluded that the research perspective could benefit from a broader geographical perspective and be enriched by extended time frames. Collectively, our results highlight the indisputable importance and evolving dynamics of the field of accounting history.

Keywords: Accounting history, bibliometric analysis, accounting history journals

Jel Codes: M40, M41

1. GİRİŞ

Beş bin yıllık geçmişe sahip olduğu tahmin edilen muhasebe tarihi hakkında uzun yıllar boyunca gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar çoğunlukla muhasebenin bir “meslek”, bir “teknik” veya bir “uygulama” olarak geliştirilmesi üzerine olmuştur. Ancak, kadim tarihsel süreci boyunca yaşanan önemli olayların bir güncesi tutulması konusunda bilimsel araştırmalar yapılması konusu biraz ihmal edilmiş gibi görünmektedir. Öyle ki, muhasebe tarihinde bazı olaylar hakkında bilgilerin kesinliği tartışılmaya başlamıştır (Lee & Shemilt, 2004). Bu nedenle bilim insanları, muhasebenin bir bilim olarak tarihçesini anlamak üzere araştırmalara başlamış ve bu araştırmalar çeşitli bilimsel ve akademik yayınlarda yer almıştır. Muhasebe tarihi alanında oluşan birikim ancak 1970’lerin başından itibaren “muhasebe tarihi” isimli dergilerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bugün dünyada bilinen “muhasebe tarihi” ismini taşıyan yedi dergi bulunmaktadır. Söz konusu dergiler¹; Accounting Historians Journal, Accounting History Review, Accounting History, Rivista di Contabilità e Cultura Aziendale, Spanish Journal of Accounting History, Revue d’Histoire des Comptabilités, Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi olarak sıralanmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, muhasebe tarihi dergilerinde yer alan makalelerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmektir. Bilindiği üzere muhasebe tarihi konularının diğer muhasebe konularına göre dünyanın tüm bölgelerinde daha az araştırıldığına dair kanıtlar bulunmaktadır (Previts vd., 1990; Miller vd., 1991; Gomes, vd., 2011; Matthews, 2019; Carnegie, 2020). Bu çalışmada muhasebe tarihinin daha az ilgi görmesi sorunsalına karşılık olarak aşağıdaki araştırma sorusuna cevap aranmıştır:

Muhasebe tarihi araştırmaları diğer muhasebe konuları kadar önemli ve kapsayıcı değil midir?

Araştırma sorularından yola çıkılarak muhasebe tarihi dergileri ile yapılan bu çalışma ile muhasebe tarihi kapsamında yapılmış çalışmaların çeşitliliği, derinliği ve önemi ortaya konmuştur. Bu bağlamda araştırmanın amacına uygun olarak, muhasebe tarihi alanında dünyadaki öncü üç muhasebe tarihi dergisi Bradford Dağıtım Yasası ile seçilmiştir. Bir araştırma alanındaki makalelerin önemli bir yüzdesini (yaklaşık üçte biri) kapsayan küçük bir çekirdek dergi grubu (ön yayınların çekirdeği) vardır. Sayıları daha fazla olan ikinci grup dergiler o alandaki makalelerin diğer üçte birini yayınlamaktadır ve son olarak çok daha büyük bir dergi grubu da o alanda kalan makaleleri yayınlamaktadır (Şimşir, 2021). Bu araştırmanın örnekleminde yer alan ilk üç dergi, muhasebe tarihi araştırma alanının “preodicals çekirdeği” olarak kabul edilen dergilerdir. Bu çalışmada bu yayınlardan üçü seçilerek analiz edilmiştir. Söz konusu üç dergiye ek olarak Türkiye’de yayınlanmakta olan tek muhasebe tarihi dergisi de incelenerek muhasebe tarihi çalışmalarının dört dergi kapsamında bilimsel haritası çıkartılmıştır. Bu araştırma ile muhasebe tarihi literatürünün önemli temsilcileri olan muhasebe tarihi dergileri aracılığıyla muhasebe biliminin tarihsel gelişiminin incelenmesi, eksik alanların tespit edilmesi, muhasebe teorisinin daha iyi anlaşılması bakımından katkı sağlanması hedeflenmektedir. Muhasebe, yalnızca mali raporların hazırlanması ve yorumlanması ile ilgili teknik bir bilim değildir. Muhasebe sosyal ve kurumsal bir uygulama olarak uluslararası bir kapsama sahiptir. Muhasebenin geçmişine ilişkin anlayışı geliştirmek, aynı zamanda çağdaş muhasebe düşüncesi ve uygulamasına ilişkin anlayışı da geliştirecektir. Bir disiplin olarak mu-

1 İlk altı dergi Amerika, Avrupa ve Avustralya yerleşik yayıncılara aittir. Yedinci dergi ise 2011 yılından beri, Merhum Prof. Dr. Oktay Güvemli’nin kurucusu olduğu Oktay Güvemli Muhasebe ve Finans Tarihi Vakfı tarafından Türkiye’de yayınlanmaktadır.

hasebe tarihinin literatüründe tespit edilen eksiklikleri ele almak ve araştırma topluluğunu genişletmek için önemli bir alandır (Bisman, 2011). Dolayısıyla muhasebenin sosyal boyutları bireyler, kuruluşlar ve toplum üzerinde muhasebenin mevcut çalışma tekniklerinin ötesinde daha etkin bir şekilde değerlendirilmesine imkân sağlayacaktır (Gomes, vd.,2011). Ayrıca bu çalışma ile Türkiye’de muhasebe tarihi konularına dikkat çekilmesi, ulusal literatürün genişletilmesi konularında literatüre katkı sağlanması beklenmektedir. Çalışmanın takip eden ikinci bölümde muhasebe tarihi dergilerini analiz etmiş olan çalışmalardan oluşan literatür değerlendirilmiş, ikinci bölümde ise bibliyometrik analize yer verilmiştir. Çalışma araştırma bulgularının değerlendirildiği sonuç ve tartışma bölümü ile tamamlanmıştır.

2. LİTERATÜR DEĞERLENDİRMESİ

Yapılan değerlendirmede, literatürde muhasebe tarihi üzerine yayınlanan dergiler, kitaplar ve makaleler üzerine tek tek veya diğer muhasebe tarihi dergileri/kaynakları ile karşılaştırmalı olarak inceleyen çalışmalar; muhasebe tarihi kongrelerinin değerlendirmelerini yapan makaleler ve sadece kitap incelemelerini veya doktora tezlerini inceleyen çalışmalar olduğu görülmüştür.

Muhasebe tarihi dergilerini çeşitli yıl aralıklarında yayın modelleri, makalelerin konu, coğrafi yer ve zaman bakımından eğilimleri, yazar milliyetleri, yazar cinsiyetleri gibi değişkenler bakımından inceleyen pek çok çalışma ortak bulgulara ulaşmıştır. İncelenen çalışmalarda yazarların nispeten az sayıda ülke veya bölgeyi temsil ettiği (ABD, Avustralya ve İngiltere), ortak çabaların çoğunlukla aynı ülke veya bölgeden yazarları içerdiği (Carnegie & Potter, 2000; Anderson, 2002; De Serra Faria, 2008; Maran & Leoni, 2019; Kutluk, Ağyar, Ersoy, 2011), birçok çalışmanın tek yazar tarafından hazırlandığı (Williams & Wines, 2006) belirlenmiştir. Ayrıca makalelerde, 19. ve 20 yüzyıllarda öncelikle İngiltere, ABD ve Fransa örnekleminde olmak üzere, finansal muhasebe, maliyet ve yönetim muhasebesi ve biyografik araştırmaların en sık işlenen konular olduğu tespit edilmiştir (Williams & Wines, 2006; Walker, 2008; Antonelli & D’Alessio, 2014; Ferri, Lusiani, & Pareschi, 2018).

Yapılan araştırmalar, muhasebe tarihi araştırmalarının başlangıçtan bugüne yüzde 46 oranında arttığı; çalışmaların yüzde 31’inin muhasebe tekniği içerikli çalışmalar olduğu; yüzde 16’sının felsefi ve epistemolojik içerikli çalışmalar olduğu; yüzde 11’inin muhasebe eğitimi, muhasebe mesleğinin oluşumu, muhasebe dernekleriyle ilgili yapılan çalışmalar olduğu ve yüzde 9’unun muhasebe kitapları ve yazarları konulu çalışmalar olduğunu göstermiştir (Esteve, 2008).

Muhasebe tarihi araştırmalarında Anglo-Sakson araştırmacıların kendi ülkelerindeki meslektaşlarıyla iş birliği yapma olasılığının daha yüksek olduğu; kendi ülkelerinden sonra sırasıyla Birleşik Krallık’tan yazarlar ve İspanyol-İtalyan yazarlar olduğunu göstermiştir. İtalya, Fransa, Portekiz ve İspanya’daki Anglo-Sakson olmayan akademisyenler tarafından yapılan yayınların, toplam makalelerin yüzde 20’sini kapsadığını göstermektedir (Matamoros & Gutiérrez-Hidalgo, 2010; Walker, 2006).

Muhasebe tarihi araştırmalarında kadınların yazar ve editör ekibi üyeleri olarak her yıl artan temsili (Fowler & Keeper, 2016; Carnegie, McWatters & Potter, 2003); eğitim, din, vak’alar ve yönetmelikler gibi bazı kategorilerin yeterince araştırılmadığı (Sprakman & Quinn, 2018) görülmüştür. Bu bulgular, erkeklerin yakın zamana kadar yazarlık ve yayın danışma kurulları ile yayın kurullarının üyeliklerinde etkin ve baskın olduğunu göstermektedir. 2000 yılına kadar kadınlar bu dergilerde yer alan katkıların

yalnızca yüzde 12'sini kapsamış olsa da kadınların temsili son yıllarda artmış ve 1998- 2000 yılları arasında ortalama olarak katkıları yüzde 22'ye yükselmiştir. Ayrıca kadınlar tarafından yazılan veya ortaklaşa yazılan çalışmaların yalnızca yüzde 7,57'si İngilizce konuşulmayan ülke veya bölgelerdendir (Carnegie, vd., 2003). Bir kadın tarafından yazılan ilk makale 1919'da yayınlanmış ve 1901–1982 yılları arasında yalnızca altı kadın yazar tespit edilmiştir. Ancak sonraki 33 yılda bu sayı 14'e çıkmıştır. Sonuçlar, akademisyenler ve muhasebe meslek mensupları arasında artan kadın sayısı ile bağlantılı olarak, son on yılda kadınlardan gelen makalelerin sayısındaki artışa rağmen, muhasebe araştırması alanında erkeklerin üstünlüğüne kanıtlar sunmaktadır (Coronella, Neri, Risaliti, & Russo, 2019).

Küresel katılımlı muhasebe tarihi kongrelerini ele alan çalışmalarda, bazı yıllarda muhasebe tarihi kongrelerine katılımın beklenenden az olduğu ve aynı zamanda gelişmiş batı ülkelerinden de katılımcı sayısı düşerken, gelişmekte olan ülkelere katılımcıların sayısında artış görülmüştür (Güvemli, 2007).

Muhasebe tarihi dergileri içinde özel bir muhasebe alanı incelemesi yapan iki çalışma Kesimli (2022) ve Yalçın (2023) tarafından gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar sırasıyla maliyet muhasebesi ve denetim konulu araştırmalar konusunda muhasebe tarihi dergilerinin yayın modellerini incelemiştir. Maliyet muhasebesi hakkında yapılan araştırma bulguları, muhasebe tarihi içerisinde maliyet muhasebesinin yerinin daha düşük olduğunu gösterirken denetim konulu çalışmalar muhasebe tarihi yayınları içerisinde geçmişten bugüne daha geniş kapsamlı yer bulmuştur (Kesimli, 2022; Yalçın, 2023).

3. ARAŞTIRMA

Muhasebe tarihi çalışmaları tüm dünyada diğer muhasebe konularından daha az çalışılan konular arasındadır. Bu eksiklik Türkiye'de de muhasebe tarihi alanında çalışan bilim insanı sayısı, yayınlanan eser sayısı, uluslararası dergilerde yer alan Türk araştırmacı sayısı, muhasebe tarihi kongrelerinde Türk bilim insanları tarafından sunulan bildirilerin sayısı, Türk coğrafyası ve tarihi hakkında edinilen muhasebe bilgisindeki eksiklikler bakımından kendisini göstermektedir. Bu kapsamda çalışma, muhasebe tarihi alanında dünyadaki öncü üç muhasebe tarihi dergisi ve Türkiye'de yayınlanmakta olan muhasebe tarihi dergisinin incelenmesi ve muhasebe tarihi çalışmalarının dört dergi kapsamında bilimsel haritasının çıkartılması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

3.1. Araştırmanın Örnekleme

Araştırmanın örneklem seçiminde Bradford'un Dağılım Yasası'ndan faydalanılmıştır. 1934 yılında ortaya atılan yasaya göre; bir literatür ya da araştırma alanındaki makalelerin önemli bir yüzdesini (yaklaşık üçte bir) kapsayan küçük çekirdek dergi grubu (a nucleus of preodicals) vardır. Daha fazla sayıda ikinci dergi grubu o alandaki makalelerin diğer üçte birlik kısmını ve son olarak çok daha fazla sayıda bir dergi grubu ise o alanda geri kalan makaleleri yayınlamaktadır (Şimşir, 2021; 23). Muhasebe tarihi alanında yapılmış özgün araştırmaların tespit edilebilmesi açısından ilk üç dergi muhasebe tarihi araştırma alanının "a nucleus of preodicals"ı olarak kabul edilen dergilerdir. Ülkemizde de 2011 yılından bugüne "muhasebe tarihi" alanında yayınlanan dergi de öncü dergiler ile birlikte değerlendirilmek üzere örnekleme dahil edilmiştir. Bu kapsamda, toplam dört muhasebe tarihi dergisi incelenmiş olup, örneklem Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Örneklem Tablosu

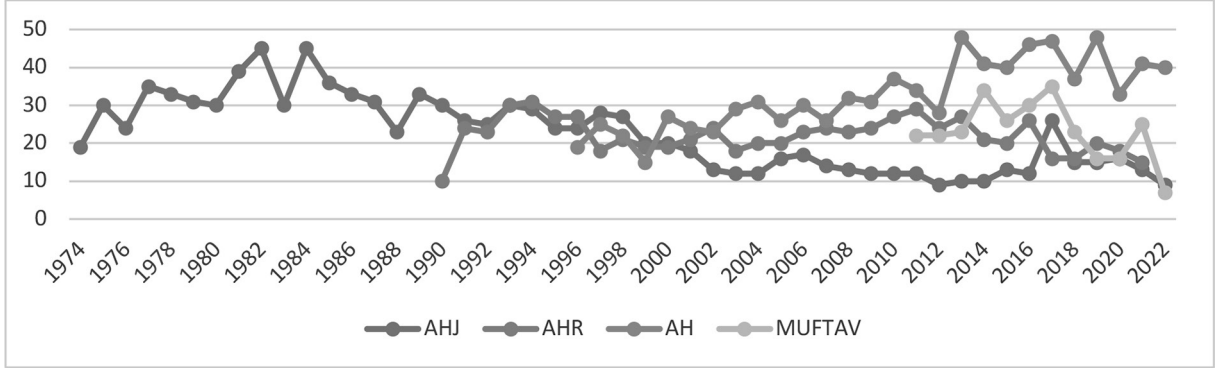
No	Dergi adı ²	Başlangıç yılı	Yayın sayısı	Sayfa Sayısı		Makale Sayısı	
				Toplam	Yıllık ortalama	Sayı	Yüzde
01	Accounting Historians Journal (AHJ)	1974	1.099	14.207	307	518	47
02	Accounting History Review (AHR)	1990	705	9.924	310	425	60
03	Accounting History (AH)	1996	885	7.390	284	422	48
04	Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi (MUFTAV)	2011	279	4.773	433	197	70
Toplam			2968	36.294	1.334	1562	53

Tablo 1’de gösterildiği üzere,

- İlk muhasebe tarihi dergisi 1974 yılından beri yayın yapan Accounting Historians Journal (AHJ) dergisi, toplam 1.099 yayınlanmış eser- 518 makale araştırması ile,
- İkinci dergi Accounting History Review (AHR) dergisi 1990 yılından beri yayınlanmakta olup, toplam 705 eser- 425 makale ile,
- 1996 yılından beri yayın yapan Accounting History (AH) dergisi toplam 885 eser- 422 makale ile;
- 2011 yılından beri yayınlanan Muhasebe ve Finans araştırmaları (MUFTAV) dergisi ise 279 eser ve 197 makale ile araştırmaya dahil olmuştur.

Sayfa sayısı bakımından incelendiğinde, AHJ dergisinin kırk sekiz yılda toplam 14.207 sayfa; AHR otuz iki yılda toplam 9.924 sayfa; AH yirmi altı yılda 4.773 sayfa ve MUFTAV dergisi on bir yılda toplam 4.773 sayfalık birikimi muhasebe tarihi alanına kazandırmıştır. Dört dergi yayın tarihinden bugüne kadar kesintisiz olarak yayına devam etmiştir. Söz konusu akış Şekil 1’de gösterilmiş olup; dergiler kesintisiz yayın yapmış olmakla birlikte yıllar süresince dalgalı bir yayın dağılımı göstermiştir.

2 Buradan itibaren, dergiler orijinal dillerindeki isimlerinin kısaltmaları ile-Accounting Historians Journal (AHJ); Accounting History Review (AHR); Accounting History (AC); Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi (MUFTAV)- olarak anılacaktır.

Şekil 1 - Yıllara Göre Dergilerin Yayın Eğilimi

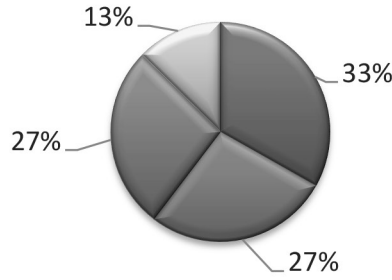
Tablo 2, örnekleme yer alan dergilerin eser türleri bakımından dağılımını ve toplam örneklem içindeki yüzdelik dilimlerini göstermektedir. Görüldüğü üzere, ilk dergi AHJ toplam örneklemde yüzde 37'sini, ikinci dergi AHR yüzde 24'ünü, üçüncü dergi AH yüzde 30'unu ve son olarak MUFTAV ise örneklemin yüzde 9'unu temsil etmektedir.

Tablo 2. Örneklem Tanımlayıcı İstatistikleri

Dergiler	AHJ	AHR	AH	MUFTAV	Toplam
Yayın Türü	Sayısı	Sayısı	Sayısı	Sayısı	
Makale	518	425	422	197	1.562
Bibliyografi	17	8	9	2	36
Biyografi	107	18	20	21	166
Kitap incelemesi	379	126	164	8	677
Kongre/ konferans özeti	9	4	62	11	86
Duyuru	4	51	123	14	192
Editoryal Metinler	41	73	85	25	224
PhD Tez İncelemesi	24	-	-	-	24
Toplam	1099	705	885	279	2.968
Yüzde	37	24	30	9	100

Ancak Şekil 2'ye bakıldığında araştırma için makaleler diğer yayın türlerinden ayıklanmıştır. Daha sonra, AHJ dergisinin yüzde 33; AHR dergisinin ve AH dergisinin eşit oranda yüzde 27 ve son olarak MUFTAV dergisinin yüzde 13'lük oranlarla araştırmaya dahil olduğu görülmektedir.

Şekil 2 - Nihai örneklem dağılımı

Nihai olarak, 2.968 başlıkta veri toplanmış, incelenmiş ve sınıflandırılmıştır. Toplam veri miktarının yüzde 47'si örneklem dışı bırakılarak, yüzde 53'ünü temsil eden makaleler analiz için hazırlanmıştır.

3.2. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada, muhasebe tarihi alanında yayın yapmakta olan dört dergi; AHJ, AHR, AH ve MUFTAV dergileri yayın hayatlarına başlangıçlarından itibaren, çeşitli değişkenler bakımından ayrıntılı olarak içerik analizi yöntemlerinden bibliyometrik analiz ile incelenmiştir. Bu amaçla nitel araştırma araçlarından MAXQDA kullanılarak çalışmanın analizleri gerçekleştirilmiştir. Çalışmada seçilen dört derginin yayınlanan tüm sayıları edinilerek, seçilen araştırma değişkenleri bakımından sınıflandırılmıştır. Makale türünde yayınlanmış araştırmalar ile ilgili bir “kod sistemi” oluşturularak araştırma verileri hazırlanmıştır.

3.3.1. Kodların Oluşturulması

Örnekleme yer alan makalelerin hangi başlıklar (değişkenler) açısından inceleneceği, literatürden ve bibliyometrik analiz tekniklerinden faydalanılarak belirlenmiştir. Önceki çalışmalardan, analizlerini **yayın sayısı** (Prather & Rueschhoff, 1996); **atıf analizi** (Bisman, 2011; Apak, Erol, Öztürk, 2016), **yazar sayısı** (Williams & Wines, 2006; Kutluk, Ağyar, Ersoy, 2011), **yazar çeşitliliği ve cinsiyeti** (Carnegie & Potter, 2000; Carnegie vd., 2003; Williams & Wines, 2006; Kutluk vd., 2011), **konu dağılımı** (Williams, & Wines, 2006; Kutluk vd., 2011; Güvemli & Eskin 2021; Kesimli, 2022), **anahtar kelime, en çok yayın yapan dergi** (Rodgers & Williams, 1996; Carnegie vd, 2003; Kutluk vd., 2011) gibi konular bakımından incelemeler yapan veya **içerik yönünden** (Prather & Rueschhoff, 1996; Güvemli & Eskin 2021; Kesimli, 2022) gerçekleştiren çalışmalar incelenmiştir.

Özellikle dergi incelemelerinde ve bilimsel haritalama tekniğinde tercih edilen değişkenler kısaca açıklanmıştır:

- Makalede türü, kullanılan yöntemlerin ele alınan konuların muhasebeye odaklanmasıyla, muhasebenin gelişimine olan katkısıyla ilgisi olduğundan önemlidir (Heck & Jensen; 2007; Fleming vd. 2000). Bu çalışma kapsamında incelenen makaleler beş kategoride sınıflandırılmıştır, bunlar:

- o Araştırma makalesi; nitel veya nicel istatistiksel analizler gerçekleştiren çalışmalar,
  - o Arşiv araştırması; muhasebe alanında yapılmış tarihi belgelerin, el yazmalarının, kütüphanelerin veya diğer kanıtların ele alındığı makaleler,
  - o Teorik/ Derleme; önceki çalışmalarını derleyen veya bir konu hakkında değerlendirme yapan çalışmalar,
  - o Literatür araştırması; belirli bir konudaki akademik kaynakların araştırılmasıyla yapılan çalışmalar,
  - o Vak'a incelemesi; spesifik bir olayın, vak'anın ele alındığı makaleler, olmak üzere beş kategoriye ayrılmıştır.
- Araştırma konusu, Walker (2006), çalışmasında muhasebe tarihi araştırmalarında gelenekçi yaklaşımlardan uzaklaşarak yeni konular üzerinde çalışmak isteyen araştırmacıların takdir görmemesi, disiplinler arası katılımın olmaması ve dar zaman ve uzaysal odaklar gibi sorunları tespit etmiştir. Bu çalışmada, bu nedenle önceki çalışmalardan (Güvemli ve Eskin, 2021; Akpınar & Yıldız, 2020; Coronella vd.,2019; Fleming vd.,2000) faydalanılarak seçilen konu başlıklarından, gelenekselliğe bağlı olmaksızın, bu dergilerde sık tekrar eden 26 konu başlığı belirlenmiştir.
  - Yazarlık; Tek yazar ve ortak yazarlık (çift yazar, üç yazar, dört yazar ve daha üzeri olan yazar sayısı) bakımından; yazarların cinsiyeti bakımından; yazar tekrarlılığı, bakımından incelenmiştir. Ortak yazarlık, yazarların öz kültürleri, bilimsel birikimleri ve tecrübelerinin bir araya gelmesi ve araştırmanın niteliğinin artırılması bakımından değerlidir (Güvemli ve Eskin, 2021). Ayrıca alanda öncü yazarların belirlenmesi ve tanınması bakımından yazar analizleri gerçekleştirilmektedir.
  - Anahtar kelimeler; kelimelerin sayısı, çeşitliliği ve tekrar bakımından incelenmiştir. Rodgers & Williams (1996); Karaaslanoğlu & Şahin (2021) gibi araştırmalarda da kullanılan anahtar kelime sınıflandırılması, araştırma alanında sıkça kullanılan, makalenin bulunabilirliğini artıran önemli anahtarlardır (Arrom vd., 2018).
  - Lokasyon; Walker (2006)'nın çalışmasında da belirttiği üzere, farklı ülkelerde muhasebenin yeri ve ülkelerin yetiştirdiği muhasebeci birikiminin muhasebe tarihi araştırmalarını seyrini, konularındaki farklılaşmaları etkilemektedir. Bu nedenle, makalelerde geçen ülkeler tespit edilerek incelenmiştir.
  - Tarihsel dönem; muhasebe tarihi çalışmaları geniş bir zaman yelpazesine sahiptir. Araştırmacı bu dönemleri, kaynakların mevcudiyetine göre sınırlandıracaktır (Güvemli ve Eskin, 2021; Matamoros & Gutiérrez-Hidalgo, 2010; Carmona, 2004). Bu araştırmada da dönemler, örneklemin kapsamı çerçevesinde belirlenmiştir.

4. BULGULAR

Araştırmada ele alınan muhasebe tarihi dergileri, bibliyometrik analizde belirlenmiş değişkenler bakımından, sırasıyla; makale türü, makale konuları, yazarlık, anahtar kelime, lokasyon ve zaman periyodu olmak üzere altı kategoride analiz edilmiştir.

4.1. Makale Türü Bakımından Bulgular

Muhasebe tarihi çalışmalarında arşiv araştırmasının ve eski belgelerin değeri çok önemlidir (Degos, 2007; 191). Muhasebe tarihi araştırmalarında birincil kaynaklara arşiv araştırmaları ile ulaşılarak (okuyarak, görerek) veriler toplanmalı ve daha sonra ikincil kaynakların aracılığı ile gerektiğinde görüş belirtilerek çalışmalar tamamlanmalıdır (Degos, 2007; 193). Bu nedenle arşiv araştırmalarının muhasebe tarihi dergilerindeki payının yüksek olması beklenmektedir. Tablo 3'ten görüldüğü üzere, örnekleme yer alan dört dergide de arşiv araştırmaları en fazla paya sahip olarak tespit edilmiştir. İlk dergi olan AHJ'de arşiv araştırmalarının payı en düşük iken, 1996 yılında yayın hayatına başlayan üçüncü dergi AH'de oran en yüksek olarak gerçekleşmiştir. Diğer yandan ikincil paya sahip çalışmalara bakıldığında; AHJ ve AH'de en az çalışan makale türü teorik araştırma türünde makaleler olarak tespit edilirken, AHR ve MUFTAV'da araştırma (odak grup-anket) makaleleri en az çalışılan makale türü olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3. Makale Türü Bakımından Bulgular

S.No	Makale türü	AHJ		AHR		AH		MUFTAV	
		Sayısı	Yüzde	Sayısı	Yüzde	Sayısı	Yüzde	Sayısı	Yüzde
1	Araştırma makalesi	74	14	7	2	19	5	4	2
2	Arşiv araştırması	246	48	218	51	353	85	131	67
3	Literatür araştırması	137	25	35	8	12	3	5	3
4	Teorik araştırma	14	3	48	11	3	1	48	23
5	Vak'a incelemesi	47	10	117	28	35	8	9	5

4.2. Makalelerde Araştırılan Konular Bakımından Bulgular

Dergilerde yayınlanan makalelerin konularına göre yapılan analiz bulguları Tablo 4'te sunulmuştur. Tabloda gösterilen bilgiler, her dört dergide en az yüzde beş ve üzerinde yer tutan konu başlıklarını göstermektedir. Dört dergide ilk sıralarda "Muhasebe uygulamaları" başlığı yer almaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalar; finansal muhasebe başta olmak üzere çeşitli muhasebe tekniklerinin uygulanması, bankacılık/ sigortacılık muhasebe kayıtları, amortisman kaydı gibi konularda yapılmış araştırmaları içermektedir. Muhasebe uygulamalarının ardından "muhasebe tarihi araştırmaları" olarak kodlanan tarihsel içerikli çalışmalar dikkat çekmektedir. Dergilerin ana amacı ve bir önceki sınıflandırmada arşiv araştırmalarının yoğunlukta olması nedeniyle muhasebe tarihi araştırmalarının en fazla işlenen konuların başında gelmesi beklenen bir bulgudur. Daha sonra, bu iki konuyu takiben "muhasebenin gelişimi" ve "maliyet muhasebesi" hakkında yapılan araştırmalar gelmektedir. "Muhasebenin gelişimi" konusunda yapılan çalışmalar; muhasebenin bir bilim ve bir meslek olarak gelişmesinde yaşanmış tarihi önemli adımları içeren makalelerdir. Bu makaleler, bir bilim olarak muhasebenin gelişimini etkileyen konuları işlemiştir. Maliyet muhasebesi ile ilgili konular örnekleme dikkate değer sayıda yer aldıkları için diğer muhasebe uygulamalarından ayrı olarak kodlanmıştır.

Araştırma konuları bakımından yapılan değerlendirmede dikkat çeken bir husus AH dergisinde diğer dergilere kıyasla tarihsel içerikli makalelerin, yüzde sekiz payla alt sıralarda yer almasıdır. AH dergisi, birincil kaynakların kullanıldığı arşiv araştırmalarının en fazla oranda pay aldığı dergi olarak tespit edilmiştir (Bakınız, Tablo 3). Bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, AH dergisinin muhasebenin tarihsel gelişiminden çok, muhasebe uygulamaları konulu çalışmalarda birincil kaynaklardan faydalandığını göstermektedir. Dört derginin üçünde de yüzde beşin üzerinde değer alan ve dikkat çeken bir diğer konu ise, özel alan olarak kodlanmış olan makalelerdir. Özel alan çalışmaların muhasebe tarihi dergilerinde bu kadar fazla pay almış olması da eleştirel bir konudur. Çünkü bu yayınlar, muhasebe ile doğrudan ilişkili olmayan çeşitli konularda hazırlanmış olup; bazen çevresel konular, bazen savaşlar veya sanatsal konuları ele alan, eleştirel yaklaşımlarda bulunan çalışmalar olarak sınıflandırılmıştır.

Tablo 4. Araştırma Konuları Bakımından Bulgular

AHJ				AHR			
S.No	Konular	Sayı	Yüzde	S.No	Konular	Sayı	Yüzde
1	Muhasebe tarihi araştırmaları	88	17	1	Muhasebe uygulamaları	140	33
2	Muhasebe uygulamaları	83	16	2	Maliyet muhasebesi	38	9
3	Muhasebenin gelişimi	58	11	3	Muhasebenin gelişimi	35	8
4	Maliyet muhasebesi	57	11	4	Muhasebe tarihi araştırmaları	34	8
5	Özel alan	41	8	5	Denetim	27	6
6	Denetim	32	6	6	Yönetim muhasebesi	22	5
7	Vergi	28	5				
8	Düzenlemeler/Yasalar	24	5				
AH				MUFTAV			
S.No	Konular	Sayı	Yüzde	S.No	Konular	Sayı	Yüzde
1	Muhasebe uygulamaları	69	16	1	Muhasebe uygulamaları	33	17
2	Muhasebe tarihi araştırmaları	63	15	2	Muhasebe tarihi araştırmaları	27	14
3	Özel alan	51	12	3	Muhasebenin gelişimi	26	13
4	Muhasebenin gelişimi	29	7	4	Muhasebe eğitimi	19	10
5	Düzenlemeler/Yasalar	25	6	5	Özel alan	18	9
6	Dini kurumlarda muhasebe	22	5	6	Denetim	14	7
				7	Muhasebe meslek kuruluşları	9	5

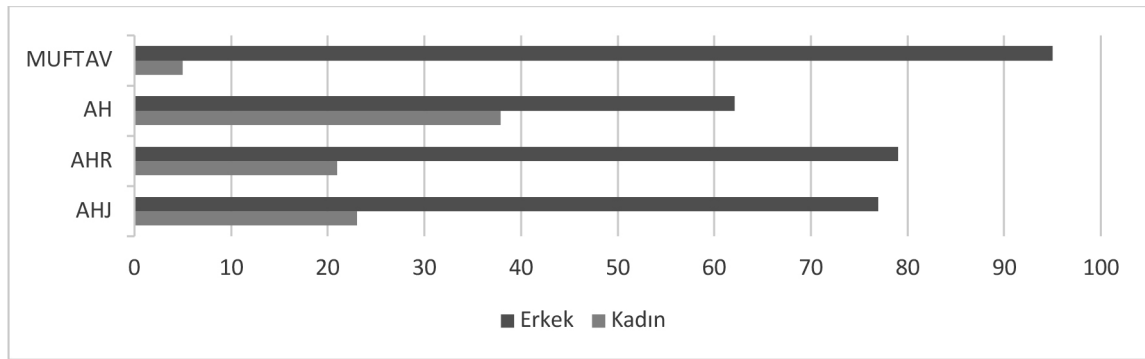
4.3. Yazarlık Bağlamı Bakımından Bulgular

Muhasebe tarihi gibi uzun ve yoğun arşiv araştırması gerektiren konularda yapılan araştırmalarda ortak yazarlıklar önem kazanmaktadır. Bu nedenle dergilerde yer alan makalelerin yazarlık³ bilgileri tespit edilerek Tablo 5'te gösterilmiştir. Dört dergide toplam 2.554 yazar ismine ulaşılmış olup; tüm dergilerde tek yazarlık en yüksek paya sahiptir.

Tablo 5. Yazar Sayısı Bakımından Bulgular

Yazarlık Sayısı	AHJ			AHR			AH			MUFTAV		
	Makale sayısı	Yüzde	Top. Yazar sayısı	Makale sayısı	Yüzde	Top. Yazar sayısı	Makale sayısı	Yüzde	Top. Yazar sayısı	Makale sayısı	Yüzde	Top. Yazar sayısı
Tek yazar	330	64	330	255	60	255	173	41	173	94	27	94
2	133	26	266	126	30	252	153	36	306	71	42	142
3	47	9	141	37	9	111	70	16	210	25	22	75
4	8	2	32	7	1	28	21	5	84	6	7	24
5							4	1	20	1	2	5
6							1	1	6			
Top.	769			646			799			340		

Yazarlık bağlamında ikinci analiz, yazarların cinsiyeti bakımından yapılmıştır. Tüm dergilerde yer alan yazarların cinsiyetleri tespit edilmiş ve Şekil 3'te gösterilmiştir. Bulgular tüm dergilerde, kadın muhasebe tarihi yazarlığının düşük olduğunu göstermektedir.

Şekil 3 Yazar Cinsiyeti Bakımından Bulgular (yüzde)

3 Burada “yazarlık” ifadesinden kastedilen; makalelerde yer alan sayısal bakımdan yazar sayısı olup, yazar isimlerinin tekrar sıklığını içermektedir.

Yazarlık bağlamında yapılan üçüncü analiz ise yazarların tekrar sıklığı bakımındandır. Bu analiz muhasebe tarihi alanında tekrar yayın yapma sıklığı ve hangi yazarların alanda öncü olduğu konusunda bilgi vermektedir. AHJ’de yer alan yazarlardan 20’si; AHR’de 36’sı; AH’de 73’ü ve MUFTAV’da 31’i üç veya daha fazla kez, anılan dergilerde muhasebe tarihi araştırması yayınlamıştır. Diğer yandan her bir dergide en az beş kez muhasebe tarihi makalesi yayınlamış üretken yazarlar bakımından yapılan incelemede tespit edilen yazar isimleri, en fazla yayın sayısına göre sıralanarak, aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir:

- AHJ’de, Gary John Previts, Richard K.Fleischman, Dale L. Flesher, Charles W. Wootton, John Richard Edwards,
- AHR’de, Janette Rutterford, Yannick Lemarchand, John Richard Edwards, Trevor Boyns, Thomas A. Lee, Richard Mattessich,
- AH’de, Thomas N. Tyson, C. Richard Baker, Delfina Gomes, Paul J. Miranti, Geoffrey H. Burrows, Josephine Maltby, Sam Mc Kinstry, Valerio Antonelli, Carolyn J. Cordery, Dominic Detzen, Garry D. Carnegie, Juan Baños Sanchez-Matamoros, Laura Maran, Lucia Lima Rodrigues, Massimo Sargiacomo, Richard K. Fleischman,
- MUFTAV’da, Oktay Güvemli, Muhsin Aslan, Batuhan Güvemli, Mikail Erol, Yusuf Sürmen, Süleyman Yükçü, Cengiz Toraman, Mustafa Aysan, Göksel Yücel, Burcu Adiloğlu, Fatma Şensoy, Fatih Coşkun Ertaş, Yaşar Bayraktar, Nevzat Tetik, Dursun Ali Yaz, Ömer Yazan.

Diğer yandan öncü muhasebe tarihi dergilerinde araştırmaları yayınlanan Türk yazarlar bakımından yapılan incelemede, biri kadın olmak üzere üç yazar tespit edilmiştir. Merhum Prof. Dr. Oktay Güvemli’nin 2013 yılında, Prof.Dr.Hilmi Erdoğan Yayla’nın 2011 yılında ve Dr.Öğr.Üyesi Betül Açıköz’ün 2022 yılında AH’de yayınlanmış çalışmaları olduğu tespit edilmiştir.

4.4. Anahtar Kelimeler Bakımından Bulgular

Anahtar kelime bakımından yapılan analizler araştırma alanındaki önemli arama kelimelerini ifade etmektedir. Tablo 6 anahtar kelime analizi ile ilgili bulguları göstermektedir. İlk olarak, AHJ’de yayınlanan makalelerin büyük bir kısmında anahtar kelime bulunmadığı görülmektedir. Söz konusu derginin 48 yıllık yayın hayatı boyunca sadece 84 anahtar kelime kaydına ulaşılmıştır. AHJ hariç diğer üç dergi değerlendirildiğinde ise makalelerde anahtar kelime bulunduğu ve hatta bazı çalışmalarda alışılmış şekilde 3-5 anahtar kelime yerine beşten fazla anahtar kelimeye dahi yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 6. Anahtar Kelime Sayısı Bakımından Bulgular

Dergiler	AHJ		AHR		AH		MUFTAV	
	Sayı	Toplam	Sayı	Toplam	Sayı	Toplam	Sayı	Toplam
0	499	0	66	0	12	0	0	0
1	-	0	0	0	1	2	3	3
2	-	0	7	14	29	58	24	48
3	3	9	38	114	106	424	82	246
4	8	32	81	324	132	660	33	132
5	2	10	116	580	73	438	25	125
6	1	6	89	534	39	273	6	36
7	4	28	24	168	21	168	8	56
8	1	8	1	8	4	36	0	0
9	0	0	1	9	3	30	1	9
10<	0	0	0	0	5	25	1	11
Toplam	84		1771		2114		666	

Son olarak anahtar kelimeler arasında “muhasabe” ve “muhasabe tarihi” kelimesi ile ilişki bakımından kod matrisi analizi yapılmıştır. Söz konusu analiz için muhasabe ve muhasabe tarihi kelimeleri ayrı ayrı kodlanarak yapılan analizlerde; her ne kadar incelenen konu başlıkları arasında en fazla muhasabe tarihi konulu araştırmalar tespit edilmiş olsa da anahtar kelime kodlaması yapılırken, “muhasabe tarihi” kelimesinin daha az tercih edildiği; “muhasabe” kelimesinin ise daha sık kullanıldığı görülmüştür.

4.5. Makalelerin İncelediği Lokasyon Bakımından Bulgular

Makaleler, herhangi bir coğrafi bölgeyi işaret etmeksizin, genel bir çerçeve çizemediği gibi belirli bir coğrafi bölgeyi de ele alınmış olabilir. Yapılan incelemede örneklemin büyük bir kısmında lokasyon belirtilmeden genel araştırmalar yürütüldüğü, ülke ismi belirten çalışmalarda ise, AHJ ve AH’de 51; AHR’de 27 ve MUFTAV’da 24 farklı ülke üzerinde araştırma yapıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 7, örnekleme yer alan makalelerin içerdiği lokasyonların dergiler bakımından ilk beş sırasını göstermektedir. AHJ, AHR ve AH dergileri bakımından, ABD, Birleşik Krallık, İtalya, Fransa, İspanya ve Avustralya yabancı araştırmalarda en sık kullanılan incelenen ülkeler olarak tespit edilmiştir. MUFTAV’da ise ilk sırada Osmanlı coğrafyasından araştırmalar, daha sonra Rusya, Türkiye ve ABD ülkelerini konu alan araştırmalar gelmektedir.

Tablo 7. Lokasyon Bakımından Bulgular

No	AHJ			AHR		
	Lokasyon	Sayı	Yüzde	Lokasyon	Sayı	Yüzde
01	Genel	169	33	Birleşik Krallık	150	35
02	ABD	165	32	Genel	49	12
03	Birleşik Krallık	57	11	ABD	48	11
04	İtalya	20	4	Fransa	44	10
05	İspanya	12	2	İtalya	34	8
06	Diğer	95	18	Diğer	100	24
No	AH			MUFTAV		
	Lokasyon	Sayı	Lokasyon	Sayı	Lokasyon	Sayı
01	Genel	76	Genel	76	Genel	76
02	Birleşik Krallık	76	Birleşik Krallık	76	Birleşik Krallık	76
03	ABD	59	ABD	59	ABD	59
04	İtalya	43	İtalya	43	İtalya	43
05	Avustralya	37	Avustralya	37	Avustralya	37
06	Diğer	131	Diğer	131	Diğer	131

Lokasyon bakımından yapılan analizlerden elde edilen bulgular, muhasebe tarihi araştırmalarının belirli ülke sınırları arasında kaldığı Asya ve Afrika kıtaları; Orta doğu ülkeleri gibi örneklemelerde araştırmaların eksik olduğunu göstermektedir.

4.6. Makalelerin İncelediği Zaman Dilimi Bakımından Bulgular

Makaleler, herhangi bir zaman dilimi işaret etmeksizin, genel bir çerçeve çizebildiği gibi belirli bir zaman dilimi ele alınmış olabilir. Makalelerde incelenen zaman dilimi bakımından yapılan analiz sonuçları, derin bir geçmişe sahip olan muhasebe hakkında yapılan araştırmaların hangi dönemlere yoğunlaştığını hangi dönemlerde araştırmaların eksik kaldığını göstermektedir. Araştırmada, örneklemde yer alan makalelerde bahsi geçen zaman dilimleri, MÖ ve MS olmak üzere; MS dönemi yüzyıllar şeklinde sınıflandırılmış, sık incelenen zaman dilinden az incelenen zaman dilimine doğru sıralanmış ve aşağıda Tablo 8’de özetlenmiştir.

Tablo 8. Zaman Dilimi Bakımından Bulgular

Dergiler	AHJ			AHR			AH			MUFTAV		
	S.No	Dönem	Sayı	Yüzde	Dönem	Sayı	Yüzde	Dönem	Sayı	Yüzde	Dönem	Sayı
1	Genel	182	35	20. yy	157	37	20.yy	132	31	Genel	67	34
2	20.yy	128	25	19.yy	123	29	Genel	111	26	20.yy	50	25
3	19.yy	104	20	Genel	82	19	19.yy	100	24	19.yy	42	21
4	18.yy	34	7	18.yy	28	7	18.yy	34	8	MÖ	7	4
5	MÖ	14	3	17.yy	10	3	16.yy	11	3	16.yy	6	3
6	Diğer	56	10	Diğer	25	5	Diğer	34	8	Diğer	25	13

5. SONUÇ ve TARTIŞMA

Tarihte uzun yıllardan beri muhasebe tarihi araştırmaları yürütülmekte ve çeşitli işletme, muhasebe ve ekonomi konulu dergilerde bu çalışmalar yayınlanmaktadır. Ancak 1974 yılında ilk kez “muhasebe tarihi” başlığı adı altında bir dergi *Accounting Historians Journal* yayınlanmaya başlanmıştır. Dünya genelinde yayın kabul eden bu dergi ile birlikte muhasebe tarihi ve muhasebe tarihçiliği alanına ilgi artmaya başlamıştır. Literatürde muhasebe tarihi dergileri üzerinde yapılmış araştırmalar incelendiğinde; Asya ve Afrika kıtasında, Orta doğuda ve Türkiye’de muhasebe tarihi alanında çalışmaların az olduğu yönünde bulgulara ulaşılmıştır. çalışmanın öncelikli amacı; muhasebe tarihi alanında dünyadaki öncü üç muhasebe tarihi dergisi ve Türkiye’de yayınlanmakta olan muhasebe tarihi dergisinin incelenmesidir. Bu kapsamda, öncü ilk üç dergi; AHJ, AHR, AH ve Türkiye muhasebe tarihi dergisi MUFTAV dergileri incelenmiştir. İncelemeler sonucunda, muhasebe tarihi alanı çalışmaları hakkında bulgular ortaya konarak aşağıdaki araştırma sorusunu yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Muhasebe tarihi araştırmaları diğer muhasebe konuları kadar önemli kapsayıcı değil midir?

Muhasebe tarihi dergilerinde yer alan makalelerin bibliyometrik olarak incelenmesi suretiyle gerçekleştirilen bu araştırmada dört farklı dergiden 1562 makaleye ulaşılmıştır. Sonuçlar, muhasebe tarihi alanında yayınlanan dört dergi kapsamında; makalelerin arşiv araştırması ağırlıklı olduğu ancak artık muhasebe tarihi araştırmalarının teknik muhasebe uygulamalarından ayrılarak muhasebe tarihi ile ilişkili konulara yoğunlaşması gerektiği görülmüştür. Ayrıca yazarların muhasebe tarihi birikimlerini ortak yazarlarla paylaşarak bu alanda çalışmalarını artırmaları, muhasebe tarihi alanında kadın yazar üretkenliğinin de artırılması; bilimsel araştırmalarda görünürlüğün artması için seçilen anahtar kelimelerin muhasebe tarihi ile ilintili olmasına özen gösterilmesi; dar ülke örneklemeleri ve kısıtlı zaman dilimlerinin dışına çıkılması konularında çabalara ihtiyaç duyulduğu değerlendirilmiştir. Özellikle dergilerde yer alan makalelerin türleri ve konuları bakımından bulgular Sprackman & Quin, (2018) ile uyusmaktadır. İstatistiksel araştırma yöntemlerinin çok az tercih edildiği ve konular bakımından muhasebe eğitimi ve muhasebe etiği gibi konuların çok az ele alındığı görülmüştür. Yine yazarlık, zaman dilimi ve ülke örnekleme bakımından bulgular Anderson (2002), Williams & Wines (2006) ve Kutluk, Ağyar, Ersoy (2011) çalışmaları ile benzer sonuçlar göstermiştir. Söz konusu araştırmanın verilerine 2002-2022 yılları

arasındaki 20 yıllık yeni verilerin eklenmiş olmasına rağmen özellikle ortak yazarlık, yazar cinsiyeti ve ülke örnekleme bakımından eğilimlerin değişmediğini göstermektedir.

Bulgulardan görüldüğü üzere, muhasebe tarihi dergileri sayısı binleri geçen makale ve diğer araştırma türleri ile muhasebe bilimi literatürüne katkı sağlamaktadır. İster bir bilim olsun ister daha pratik konularda olsun, herhangi bir kavramın geçmişi ortaya konmadan geleceğinin inşa edilmesi sağlıklı sonuçlar doğurmayacaktır. Muhasebe tarihi alanı da muhasebe bilimi içinde bir disiplin olarak, finansal muhasebeden maliyet muhasebesine, yönetim muhasebesinden kamu muhasebesine, denetimden eğitime birçok konunun geçmişten bugüne kronolojisini bünyesinde barındırmaktadır. Zaten muhasebe tarihi denilen kavram, muhasebenin geçmişten bugüne ortaya koyduğu gelişmelerin, ortaya çıkan her yeni tekniğin, her yeni uygulamanın tarihçesi değil midir? Öyleyse muhasebe tarihi diğer muhasebe konularından daha az önemli değildir. Muhasebe tarihi dergilerinin kapsadığı zaman dilimi, coğrafya, yazar/araştırmacı sayısı, araştırma konularının çeşitliliği ve zenginliği muhasebe tarihi alanının önemini ve kapsayıcılığını açıkça ortaya koymaktadır.

Diğer yandan araştırmanın bulguları ve değerlendirmeleri ile birlikte muhasebe tarihi araştırmacılarına yol göstermesi ve muhasebe tarihi araştırmalarının ortaya çıkmasına katkı sağlaması beklenmektedir. Araştırmanın konusu her ne kadar muhasebe tarihi dergilerinde yer alan çalışmalardan oluşmakta ise de bu konuda mevcut tüm dergi ve eserleri incelemek mümkün olmamıştır. Öncü üç uluslararası dergi ve bir ulusal derginin incelenmiş olması araştırmanın ilk sınırlılığdır. İkinci olarak, eserler türlerine göre sınıflandırılarak sadece “makale” türündeki çalışmalar incelenmiştir. Makale araştırmalarının özgün olması ve yeni araştırma alanları ortaya çıkarıyor olması nedeniyle; makale dışında kitaplar, doktora tezleri, kongre ve konferans bildirimleri gibi diğer türlerdeki eserler bu çalışmada kapsam dışı bırakılmıştır. Gelecekteki çalışmalarda, muhasebe tarihi dergilerinin tamamı ve içerik bakımından tüm türlerin incelenmesi daha kapsamlı araştırmaların yapılması muhasebe tarihi alanı için katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Akpınar, S. & Yıldız, Ş. (2020). Muhasebe bilim dalında özgün eserler: Türk yazını incelemesi. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20(1), 97-120.
- Anderson, M. (2002). An analysis of the first ten volumes of research in accounting, *Business And Financial History. Accounting, Business & Financial History*, 12(1), 1-24.
- Antonelli, V., & D'alessio, R. (2014). Accounting history as a local discipline: The CASE of The Italian-speaking literature (1869–2008). *Accounting Historians Journal*, 41(1), 79-111.
- Apak, S., Erol, M. & Öztürk, S. (2016). Muhasebe ve finans tarihi araştırmaları dergisinde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi. *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (11), 111-124
- Arrom, LM, Huguet J, Errando C, Breda A, Palou J. (2018). How to write an original article. *Actas Urológicas Españolas (English Edition)*. 2018;42(9):545-550.
- Bisman J.E. (2011). Cite and seek: exploring accounting history through citation analysis of the specialist Accounting History Journals, 1996 to 2008 *Accounting History*. 161-183
- Carmona, S. (2004). Accounting history research and its diffusion in an international context. *Accounting History*, 9(3), 7-23.
- Carnegie, G. D. (2020). The Past, present, and future of accounting history: A Comment on the State of Accounting History. *Accounting Historians Journal*, 47(1), 89-95.
- Carnegie, G. D., & Potter, B. N. (2000). Accounting history in Australia: A survey of published works, 1975–99. *Australian Economic History Review*, 40(3), 287-313.
- Carnegie, G. D., McWatters, C. S., & Potter, B. N. (2003). The Development of the Specialist Accounting History Literature in the English Language: An analysis by Gender. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 16(2), 186-207.
- Coronella, S., Neri, L., Risaliti, G. ve Russo, A. (2019). The Accounting history research in the 'Rivista Italiana di Ragioneria' (Italian Accounting Review), 1901–2015. *Accounting History 2019*, Vol. 24(1) :83–114
- De Serra Faria, A. R. S. (2008). An analysis of accounting history research in Portugal: 1990–2004. *Accounting History*, 13(3), 353-382.
- Degos, J. G. (2007). Muhasebe Tarihinde Araştırma Yöntemleri. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (33), 191-193. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mufad/issue/35602/395503>
- Ertaş, F. C., Alpaslan, H. İ., & Akdemir, Y. (2017). Anadolu muhasebe kayıt kültürünün doğuşu-1350-1500. *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (13), 51-89.
- Esteve, E. H. 21. Yüzyılda muhasebe tarihi araştırmalarının yönü ve hacmi üzerine düşünceler. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (40), 54-70.
- Ferri, P., Lusiani, M., & Pareschi, L. (2018). Accounting for accounting history: A topic modeling approach (1996–2015). *Accounting History*, 23(1-2), 173-205
- Fleischman, R. K., & Radcliffe, V. S. (2005). The roaring nineties: accounting history comes of age. *Accounting Historians Journal*, 32(1), 61-109.
- Fleming, R. J., Graci, S. P., & Thompson, J. E. (2000). The dawning of the age of quantitative/empirical methods in accounting research: Evidence from the leading authors of *The Accounting Review*, 1966–1985. *Accounting Historians Journal*, 27(1), 43-72.

- Fowler, C. J., & Keeper, T. (2016). Twenty Years of accounting history, 1996–2015: Evidence of the changing faces of accounting history research. *Accounting History*, 21(4), 389-418.
- Gomes, D., Carnegie, G. D., Napier, C. J., Parker, L. D., & West, B. (2011). Does accounting history matter?. *Accounting History*, 16(4), 389-402.
- Güvemli, B., & Eskin, İ. (2021). A Survey of published works in de computis (2004-2019). *De Computis: Revista Española de Historia de la Contabilidad*, 18(1), 169-185.
- Güvemli, O. (2007). Muhasebe ile ilgili uluslararası kongre ve konferanslarda ortaya çıkan değişiklikler. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (36), 26-33.
- Heck, J. L., & Jensen, R. E. (2007). An Analysis of the evolution of research contributions by The Accounting Review, 1926–2005. *Accounting Historians Journal*, 34(2), 109-141.
- Karaaslanoğlu, F., & Şahin, E. T. (2021). 2014-2020 yılları arasında muhasebe ve finansman dergisi'nde yayınlanan makalelerin bibliyometrik profilinin incelenmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 219-232.
- Kesimli, I. (2022). Five decade journey of cost accounting history literature: A review in Three International Accounting History Journals. *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (22), 53-78.
- Kutluk, FA, Ağyar, E., & Ersoy, A. (2011). 2000-2009 döneminde muhasebe tarihi yayınlarının bir incelemesi. *Muhasebe ve Finans Dergisi*, (50).
- Lee, P., & Shemilt, D. (2004). I just wish we could go back in the past and find out what really happened: Progression in understanding about historical accounts. *Teaching History*, (117), 25.
- Lee, T. (1997). The Editorial Gatekeepers of the Accounting Academy. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 10(1), 11-30,
- Maran, L., & Leoni, G. (2019). The contribution of the Italian literature to the International Accounting History literature. *Accounting History*, 24(1), 5-39.
- Matamoros, J. B. S., & Gutiérrez-Hidalgo, F. (2010). Patterns of Accounting History Literature: Movements at the Beginning of the 21st Century. *Accounting Historians Journal*, 37(2), 123-144.
- Matthews, D. (2019). The past, present, and future of accounting history. *Accounting Historians Journal*, 46(2), 25-40.
- Miller, P.; T. Hopper and R. Laughlin (1991): "The New History: An Introduction", *Accounting, Organizations and Society*, Vol. 16, No. 5/6: 395-403.
- Prather, J. & Rueschhoff, N. (1996). An analysis of international accounting research in U.S. Academic Accounting Journals, 1980 through 1993, *Accounting Horizons*, Vol. 10, No. 1: 1-
- Previts, G.J., Parker, L.D. and Coffman, E.N. (1990), *An Accounting Historiography: Subject Matter and Methodology*. *Abacus*, 26: 136-158. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6281.1990.tb00250.x>
- Rodgers, J. L., & Williams, P. F. (1996). Patterns of research productivity and knowledge creation at the Accounting Review: 1967-1993. *Accounting Historians Journal*, 23(1), 51-88.
- Spraakman, G. P., & Quinn, M. (2018). Accounting history research topics— an analysis of leading journals, 2006–2015. *Accounting Historians Journal*, 45(1), 101-114.
- Şimşir, İ. (2021). Bibliyometri ve bibliyometrik analize ilişkin kavramsal çerçeve. *Bir Literatür İncelemesi Aracı Olarak Bibliyometrik Analiz*, O. Öztürk and G. Gürler Ed., Ankara, Turkey, Nobel Bilimsel Eserler, bölüm 1, 7-31.
- Walker, S. P. (2006). Current trends in accounting history. *Irish Accounting Review*, 13.

Walker, S. P. (2008). Innovation, convergence and argument without end in accounting history. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*.

Williams, B., & Wines, G. (2006). The first 10 years of Accounting History as an international refereed journal: 1996–2005. *Accounting History*, 11(4), 419-445.

Yalçın.N.(2023). A Review of Published Works on Auditing History, *Journal of Business Research-Turk*, 15 (2), 834-847